

Novoles

LETO X.

STEVILKA 7

Straže, 1 avgusta 1972

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA » N O V O L E S « STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Problemi Straže kmalu rešeni?

Končno so vsi, ki so zainteresirani za razvoj Straže in okolice, sedli za isto mizo

Straža. Križišče kjer naj bi stala avtobusna postaja

V četrtek, 6. 7. je bil v Novolesu sestanek predstavnikov Skupščine občine Novo mesto, predstavnikov družbeno-političnih organizacij občine, predstavnikov podjetij Dominvesta, GG-ja, Gorjancev, Krajevne skupnosti Straža, ter samoupravnih organov in vodstva podjetja Novoles. Dnevni red je vseboval le eno točko — problematika Straže!

Vodstvo podjetja Novoles, kot iniciator tega razgovora, je seznanilo predstavnike političnih organizacij in družbeno-politične skupnosti o problemih, ki tarejo člane delovne skupnosti našega podjetja, kakor tudi vaščane Straže. In o katerih zadevah je tekla beseda?

Najprej cesta Novo mesto—Straža. Kljub temu, da je ena najbolj prometnih žil na Dolenjskem, še ni sposobna prenašati prometa predvsem lokalnih koristnikov, t. j. Novolesa, Gorjancev in GG-ja. V razpravi je bilo poudarjeno, da je ta cesta republiškega pomena in da je zavoljo tega modernizacija te ceste v pristojnosti republiškega cestnega sklada, ki je kljub obljubi, da bo za to cesto v letu 1972 namenjenih 300 mi-

lijonov S din, prispeval le 152 milijonov S din, kolikor je bilo potrebno za izgradnjo 1200 m dolgega odseka pri Srebrničah. Da bi se ta cesta čimprej modernizirala, je bil sprejet sklep, o takojšnji obvestitvi predstavnikov cestnega sklada SRS ter postavitvi zahteve za realizacijo danih obljub glede denarja, s tem pa seveda rekonstrukcije vsaj še enega odseka v letošnjem letu.

V cestno problematiko sodi tudi cestišče, ki vodi v Novoles od železniške postaje Straža do križišča pri stari žagi in ki ga uporablja GG, kot skladišni prostor. Dejstvo je, da je to cestišče zaradi manipulacij z lesom izredno nevarno za koristnike cestišča, t. j. za delavce, ki se vozijo na delo in iz dela, še posebno pa daje slabo sliko celotnemu okolju v tem predelu. Vprašanje statusa omenjenega cestišča je na kraju samem že obravnavala posebna komisija (SOB Novo mesto, GG, ŽTP, Novoles), ki je ugotovila, da je opstojna trasa v interesu vseh koristnikov, seveda le pod pogojem, da se zagotovi varnost prometa. Zaradi tega je nujno potrebno, da se levi del

ceste v smeri proti Novolesu opusti kot skladišče za hlodovino, proste morajo biti bankine, dodatno pa je potrebno postaviti še nove prometne znake.

Predstavniki občine so obljubili, da bodo storili vse, da se vsaj v prvi fazi, dokler ne bo podana bolj racionalna rešitev tega cestišča, sklep komisije čimprej realizirala

Posebno poglavje v sklopu te problematike je urbanistični načrt Straže in Vavte vasi. Znano je da je izražena skoraj vsak dan kakšna želja naših delavcev, za lokacijo hiše v Straži, žal pa zaradi neurejene urbanizacije Straže in Vavte vasi ni moč dobiti parcele. Zategadelj so predstavniki občine zatrdili, da bo občinska skupščina v najkrajšem možnem času naročila podjetju Dominvest izdelavo urbanističnega načrta Straže in Vavte vasi, Dominvest pa se je zavezal izdelati zazidalni načrt.

Pereč problem se pojavlja tudi pri otroškem vrtcu, zaradi pomanjkanja prostorov za otroško varstvo, kakor tudi pomanjkanje vzgojiteljic. Prostor v vrtcu sicer obstoja, a ga kot stanovanjske prostore uporablja neka stranka, kateri pa bi bilo potrebno v primeru preselitve zagotoviti drugo ustrezno stanovanje. Ker pa ta zadeva ni samo v pristojnosti podjetja Novoles, ampak tudi ostalih delovnih organizacij Straže kakor tudi družbeno-političnih dejavnikov, so si bili prisotni edini, da je potrebno preskrbeti stanovanje za stranko, za kar se bodo zavzeli predstavniki občine.

V razgovoru je bila še posebej poudarjena misel o lokaciji avtobusne postaje v Straži. Sklenjeno je bilo, da se le-to začasno uredi na križišču stare ceste pred Marketom Dolenjka. Beseda ja tekla tudi o rednem strokovnem šolstvu nasploh v občini Novo mesto, ki je zaradi vse bolj gostega rasta industrije deležno premajhne pozornosti pristojnih, katero pa bi bilo nujno urediti.

Brez dvoma je treba priznati, da smo s to akcijo že zamudili, da je položaj resnično kritičen. Treba bi bilo temeljito pretehtati potrebe posrednih strokovnih kadrih in s tem seveda tudi začrtati mrežo potrebnih strokovnih šol v Novem mestu, saj bo le tako akcija načrtna in smiselna.

Da ne bi vsa nanizana problematika ostala le pri besedah in na papirju, so se akterji tega razgovora domeni, da se ob letu dni skliče ponovno sestanek ter se pregledajo sprejeti sklepi in njih realizacija.

Bomo do konca leta postali zopet pretežni izvoznik?

Ob pregledu polletnega obračuna smo dobili podatke, da je za prvih šest mesecev neto prodajna vrednost 7 milijard.

Prodaja na domačem trgu znaša 3.700 milijard din, izvozili pa smo za 3.300 milijard din. Če te podatke malo podrobneje pregledamo lahko ugotovimo, da se ponovno priključujemo statusu pretežnega izvoznika.

V prvi polovici leta je odpadlo na izvoz 46,5%, domača prodaja pa znaša 53,5%. V prvem polletju je prodaja že po navadi manjša od drugega polletja. Da bomo dosegli plan, ki smo si ga zastavili že v začetku leta, bomo morali do konca leta doseči še 8,5 milijard neto prodajne vrednosti. Finančni rezultat je 720 milijard za čisto podjetje pri profitni stopnji 9%, kar je za 2% več kot je bilo planirano po gospodarskem načrtu.

Vsi obrati niso izpolnili polletne obveznosti do finančnega rezultata. Tako je rezultat v TDP-ju nižji za 5,5% v TPP-ju za 1,8%.

Finančni rezultat pa so presegle naslednji obrati:

TSP za 5,7%, TVP za 1,2%, Ž. Straža za 5%, Ž. Soteska za 5,5%.

Ostali finančni podatki kažejo, da se zaloge niso bistveno povečale. Zaloge surovin in gotovih izdelkov z nedovršeno proizvodnjo je povečana za 140 milj, kar je glede na obseg proizvodnje, ki se je v letošnjem letu povečal v tem sorazmerju.

Močno pa so porasli kupci in sicer iz 2 milijarde 400 milijonov na 3.200 milijonov, kar je za 800 milijonov več kot lansko leto. Posledica porasta kupcev je v nelikvidnosti domačih kupcev, delno pa tudi v podaljšanju rokov plačil domačim kupcem.

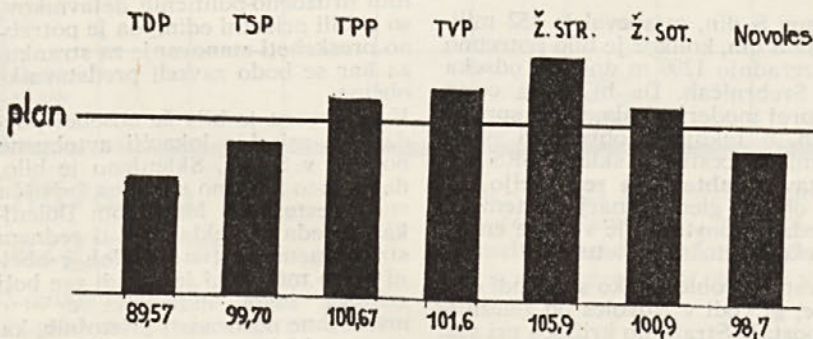
Neto prodajna vrednost in finančni rezultat (v 1000 din)

TDP	20.270	1.649
TSP	13.604	1.520
TPP	8.124	245
TVP	22.579	1.475
Ž. Straža	8.848	1.260
Ž. Soteska	6.755	1.061
Novoles	80.182	7.220

Osební dohodki

Osební dohodki so se gibali z doseženimi rezultati in s povišanjem, ki je bilo opravljeno v aprilu in maju, tako da so se na januarško stanje povečali za 16%. Zdaj se povprečni OD že nagiblje preko 1600 medtem, ko so bili januarja t. l. 1420 din.

Grafični prikaz polletne proizvodnje

Kaj je z našimi zaslužki?

Ali veste kako velik in majhen je naš pridobitveni kos kruha? Kakšna so merila delitve v posameznih naših republikah in pokrajinah?

V Sloveniji je, na primer, na podlagi republiških družbenih dogovorov

dejansko sedemurno delo nekvalificiranega delavca vredno 800 dinarjev, priučenega 900 dinarjev, kvalificiranega 1.450, delavca s končano srednjo šolo 1.700 in delavca z višjo izobrazbo 2.500 dinarjev mesečno in delavca s priznano specializacijo na

visoki šoli 2.700 din, a na delavce z doktoratom 3.000 din mesečno.

V Bosni in Hercegovini ne sme biti najvišji osebni dohodek več kot 4,8 krat večji od povprečnega neto osebnega dohodka v republiki, ustvarjenega v preteklem letu. V letu 1972 ta dohodek znaša 6.566 dinarjev mesečno. Najnižji osebni dohodek pa je 752 (55% od povprečnega neto osebnega dohodka).

V Hrvatski je najnižji osebni dohodek 850 dinarjev mesečno. Povečuje se vsako leto za odstotek povečanja povprečnih osebnih dohodkov. Najvišji osebni dohodek je število ki se dobi, ko se najnižji osebni dohodek poveča štirikrat.

V Srbiji je določen najvišji osebni dohodek 6.750 dinarjev, v Beogradu pa 6.540 dinarjev mesečno. Najvišji osebni dohodki dohodek v Srbiji je petkrat večji od lanskoletnega povprečja osebnih dohodkov, ki je v tej republiki doseglo 1.350 dinarjev. Za Srbijo in Beograd je značilno, da organizacije, ki ustvarjajo večji dohodek na delavca kot pa je dohodek na delavca v gospodarstvu, relativno več vlagajo za razširitev materialne osnove.

BEOGRAD je edino mesto v Jugoslaviji, kateremu je odobreno, da izdela svoj dogovor o osebnih dohodkih. Ta splošni družbeni dogovor odseva specifičnost glavnega mesta in se zato razlikuje od republiškega. Dohodek in akumulacija beograjskega gospodarstva sta na zaposlenega večja za 36 odstotkov, osebni dohodki so pa za tretjino nad republiškimi. Tako lahko najvišji osebni dohodek znaša do 6.540 dinarjev mesečno oziroma je lahko 4,25 krat večji od povprečja mesečnih dohodkov v mestu, medtem ko najnižji dohodek ne more biti manjši od 950 dinarjev oziroma manj kot 80% povprečnih dohodkov.

V Makedoniji je določen najvišji osebni dohodek 6.000 dinarjev mesečno, najnižji pa 750 dinarjev. Koeficient poslovnega uspeha je poglavitno merilo ob sklepanju sporazumov in določanju delitvenih odnosov. Izjema so lahko nekatere panoge in grupacije, ki zaradi devalvacije dinarja in položaja, v katerem so se našle, ne spadajo v to povprečje.

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Marjan MAZNIK, Izdaja delavski svet Lesnega kombinata »NOVOLES« v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto

Več vode in luči

V Straži so glavno dejavnost posvetili izgradnji vodovodov — Občutna pomoč „Novolesa“

Novolesovi bloki v Straži

Zidanice in vinogradi na pobočju Straške gore privabljajo poglede vseh, ki prihajajo po cesti iz Novega mesta proti Dolenjskim Toplicam ali proti Ljubljani. Zares slikovit pogled, ki pa se, če mimoidoči zakoračijo čez most na levo stran Krke, kaj lahko sprevrže v ugodno počutje ob pitju vina v zidanici. Žal pa jih sedaj malo zavije na levo stran Krke, Stražani pa se zato tudi nič ne jezi-

jo, saj nimajo prevelikih turističnih apetitov.

Prizadevanja krajevne skupnosti v Straži so usmerjena predvsem v gradnjo vodovodov, dobro pa skrbijo tudi za okrog 14 km vaških poti. Že lani so začeli graditi vodovod v Dolnji Straži, ki bo preskrbel zdravo vodo 400 vaščanom, ki so sedaj pili vodo, ki izvira pod pokopališčem. Vodovod bo letos končan. Nov vodo-

vod in zdravo pitno vodo bo letos dobilo tudi 200 vaščanov v Podgori, v prihodnjem letu pa se taka pridobitev obeta 100 vaščanom v Prapročah, kjer so začeli s prvimi deli v teh dneh. Seveda pomagajo pri gradnji vseh vodovodov z delom in denarjem prebivalci sami, sodeluje na še krajevna skupnost. Vodo iz kapnic in izvirov pa bodo še naprej pili vaščani v Drganjih selih, Dolnem Mraševu, v Loki in v Zalogu. Za zdaj lahko v teh vaseh o zdravi pitni vodi le še sanjajo . . .

V Straži in Vavti vasi bodo letos izboljšali tudi javno električno razsvetlavo, saj so se že naveličali hoditi po temi.

Sicer pa prebivalci Straže pravijo, da so kar zadovoljni, da je Novolesa zanje zlata jama in da ne vedo, kaj bi, če tovarne ne bi bilo. V njej se zaposlujejo mladi takoj, ko zadnjič prestopijo šolski prag, v njen so našli zaposlitev tudi kmetje. Med zaposlenimi je veliko polproletarcev, vsem pa je plača glavni vir za preživljanje Pravih, trdnih kmetov pa je vse manj. Menda bi jih lahko prešteli že na prste ene roke. Straža z okolico postaja izrazito industrijski kraj, zaposli se lahko vsak, saj je delovnih mest v Novolesu, pri Gorjancih in v Gozdnem obratu dovolj.

Ko pa nanese beseda na turizem, Stražani niso nič kaj navdušeni. Vedo sicer, da bi Straška gora lahko z vinogradi in zidanicami privabila precej gostov, prav tako urejeno kopalnice ob Krki, če bi ga seveda imeli, vedo pa tudi, da bi morali prej v vse to vložiti precej denarja. Za zdaj pa menijo, da denar bolj potrebujejo za druge namene.

B. Podobnik

Proste sobote za stabilizacijo

Dohodek iz dela desetih sobot bodo delavci »Plamena« iz Kroke dali v sklad za stabilizacijo

Delavcem »Plamena« v Kropi je dovolj besed, priporočil, resolucij, ne-likvidnosti, inflacij in obljub, da bodo vedno novi ukrepi zvezne in drugih vlad vrnilo stabilnost gospodarstvu in ugled samoupravljanju. Dovolj jim je bilo neuspešnega pisarniškega urejanja, gospodarstva in nezaupanja v sposobnost samoupravljalcev, da sami urejajo vse za-vede svojega življenja. Odločili so se, da bodo s svojim delom spodbudili k akciji vse delavce Jugoslavije za hitro in uspešno uresničitev sta-

bilizacije. 80 ur dela v prostih sobotah naj naredi vsak zaposleni in gospodarstvo bo zopet na trdnih nogah. Ves dohodek iz tega dela naj bi odvajali v poseben sklad za stabilizacijo, ki naj bi ga formirali v jugoslovanskem merilu. Če bi akcija dobila široko podporo, bi se v skladu nabralo toliko denarja, da bi z njim občutno popravili likvidnost in s tem položaj našega gospodarstva.

Pobuda kolektiva »Plamen« iz Kroke, majhnega podjetja, bi skorajda usahnila kot potok v pesku, če ga ne

bi podprli tudi drugi delavni kolektivi kot so jeseniška Železarna in železarne v Sisku in razni drugi delavci kolektivov v državi.

Pričakujemo, da se bo zbudil ves delavski razred. Vsem je pač dovolj besed in vsi smo željni dejanj.

Sekretariat CK ZKJ podpira pobudo delavcev skupnosti »Plamen« iz Kroke in akcijo komunistov v občini Radovljica, ter predlaga članom in organizacijam ZK Slovenije ter vsem delovnim organizacijam, da se akciji, ki jo je sprožil »Plamen« pridružijo.

Plamen iz Kroke je krenil kot olimpijski ogenj čez deželo in med delavce in zaradi njih, vendar še ni prišel med vse. Toda bo.

5 minut s samoupravljalci

Muhič Anica je doma iz Malega Podlubna in dela v Novolesu že 14 let. V podjetje je prišla kot mlado dekle in njeno prvo delovno mesto je bilo skladišče friz v skladišču lesa. Na tem delovnem mestu je delala leto dni, potem pa 4 leta na stari žagi.

Ob izgradnji kuhinje se je zaposlila v njej in sedaj teče že deveto leto, od kar dela na tem delovnem mestu. »V začetku smo bile le tri kuharice in pripravljale smo malico za 120 ljudi. Ob preselitvi Uprave iz Novega mesta v Stražo pa smo začele kuhati tudi kosila. Zdaj nas je v kuhinji 10, delamo v tri izmene in pripravimo vsak dan približno 900 malic in 150 kosil. Tako odpade na vsako kuharico 90 malic in 15 kosil na dan. Vse bi se dalo lepo organizirano delati, če bi imele malo več prostora. V tej kuhinji pa smo druga drugi v napoto in se komaj premikamo. Tako je delo še težje. Zdi se mi in to je mnenje tudi ostalih kolegic, da je naše delo v primerjavi s tistim v proizvodnji veliko težje. Tam se je v vseh teh letih, od kar delam v Novolesu, marsikaj izboljšalo v prid delavcem. Pri nas pa je ostalo vse po starem. Rade bi zvedele, kdaj se bo tudi ta problem premaknil iz mrtve točke. V teh pogojih je nemogoče delati. Poleti je v kuhinji obupna vročina, pozimj pa huda sopara, tako da smo vedno vse mokre.«

— Kaj pa mislite, da bi bilo potrebno narediti za izboljšavo vaših delovnih pogojev?

Potrebno je izgraditi novo kuhinjo, zaenkrat pa bi bile zadovoljne vsaj z ventilatorjem, ki bi odvajal soparo.

— Kaj pa porečete nad godrnjanjem delavcev, češ, da ni dobra malica?

Mislím, da za tak denar ne bi smel nihče niti odpreti ust, saj vsakdo ve kakšne so cene v trgovini in mesariji. Res pa je, da bi se tudi to dalo še izboljšati, če bi imele več prostora. Tukaj pa ne moremo delati čudežev. Drži pa tudi to, da se pri prevozu hrana do obratov ohladi in nima več tega okusa, kot bi ga imela, če bi bila topla.

— Kaj pa vaša garderoba?

Res je, smo brez prostorov, kjer bi se preoblekle. Toda zaenkrat tudi ni prostora za to. Najbolj pa nas zmučijo stopnice. Ves material, ki ga rabimo, moramo sprotj znositi iz skladišča v kuhinjo. Po končanem delu smo zaradi tega vse strašno utrujene. Tudi ta problem bo rešen šele z izgradnjo nove kuhinje.

**Sodelujte redno
v svojem listu**

Civilna zaščita v Novolesu

Delo civilne zaščite v Novolesu je že dalj časa znana širšemu delovnemu kolektivu. Precej pa jih je med nami še takih, ki si napačno tolmačijo, da je glavno delo CZ priprava na morebitno vojno.

V resnici je CZ organizirana tako, da v vsakem primeru, ne glede na čas, pomaga svojim delovnim tovarišem in celotni delovni organizaciji v času kakršnekoli nevarnosti ali negeode.

Civilna zaščita je razdeljena na več enot: tehnično reševalna, gasilska, radiološko-kemijsko-biološka sanitetna in obveščevalno-alarmna enota.

Ob sposobnosti in izurjenosti teh enot lahko marsikdaj zavisi tudi življenje naših delavcev. Težko je reševati ponesrečence izpod ruševin, nuditi prvo pomoč, vršiti dekontaminacijo, če so ljudje in tovarna kontaminirani z bojnimi strupi ali jederskim orožjem. Za izvršitev teh nalog je potrebno veliko teoretičnega in praktičnega znanja, saj je znanje glavna garancija za dobro delo.

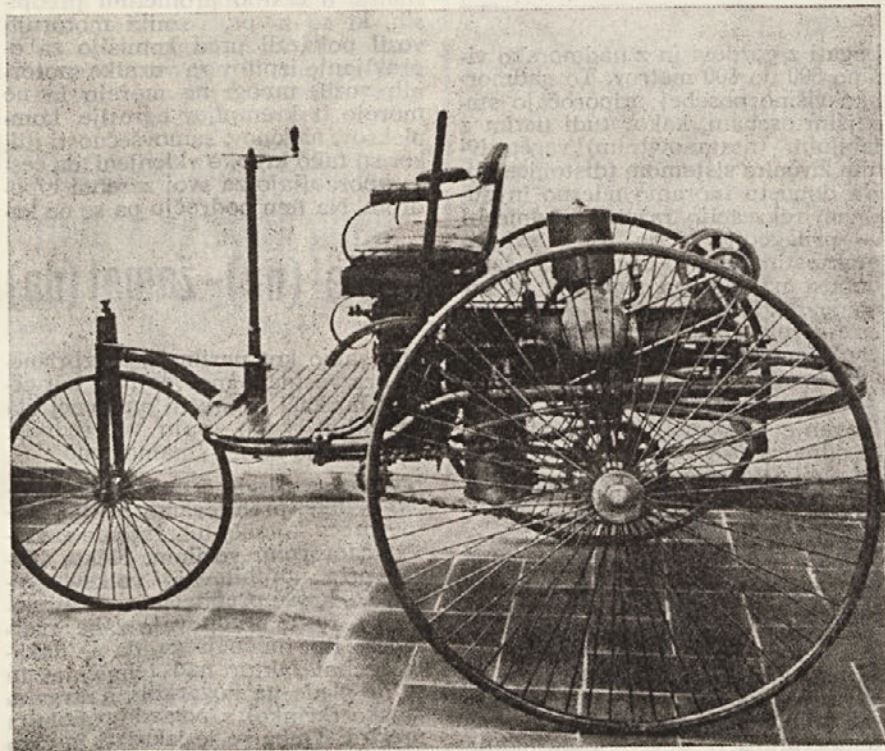
Vse enote so v prvi polovici leta imele obširna predavanja o nalogah CZ v miru in vojni. Seveda je potrebno še veliko dela, da bo vsak član CZ vedel kakšno je njegovo delo in kaj delovni kolektiv od njega pričakuje.

Naloga štaba CZ je, da do konca leta 1972 usposobi svoje enote za reševanje vseh dolžnosti, ki jih postavlja koncepcija SLO. Štab je analiziral dosedanje delo z enotami in dosežene rezultate ter si na osnovi tega postavil nove naloge. Vojna je težka, zahteva mnogo truda od članov CZ pri reševanju ljudi, ki so v nevarnosti. Za vse to delo morajo biti psihično in fizično sposobni, da se bi pa to doseglo, se je treba pripravljati že v mirnem času. V miru se CZ aktivira, če pride do potresov, požarov in poplav. V teh situacijah je prva naloga reševati ljudi in jim nuditi prvo pomoč, šele potem se rešuje premoženje. Zato delujejo enote CZ skupno v vseh fazah dela in si pomagajo, da bi bili rezultati čim boljši.

V vzorčni delavnici tovarne stilnega pohištva: izdelava neke vrste kralupa za tapciranje stolov. Tako delo je zelo natančno in zahteva od delavca veliko znoja in potrpljenja.

Nekaj bežnih vtisov s potovanja po vzhodni in zahodni Evropi

Slika iz tehničnega muzeja v Münchnu

Kot vsako leto, tako je VTSV tudi letos organizirala za svoje absolvente ekskurzijo po državah z močno razvito industrijo.

Namen letošnje ekskurzije je bil ogled raznih zavodov, institutov za varstvo pri delu in način prenašanja znanstvenih dosežkov iz varnosti v podjetja. Obiskali smo Avstrijo, Češkoslovaško, Vzhodno in Zahodno Nemčijo ter Dansko.

Povsod so nam pripravili obširne ogledne razne tovarne, ustanove ter zavodov in organizirali posebna predavanja.

Inštitut za varstvo pri delu v Pragi, ki smo ga ogledali med prvimi na svoji dolgi poti, je državna ustanova, ki ima še 8 svojih podružnic po vsej državi. Glavna naloga tega inštituta je raziskava varnosti v tehnoloških procesih to je tehnična varnost. Inštitut dela za vse panoge industrije in dobiva naročila za delo direktno iz podjetij.

Naloga tega inštituta je tudi kontroliranje izvajanja varnostnih predpisov v podjetjih. V ta namen so postavljeni v tovarnah inšpektorji, ki stalno kontrolirajo izvajanje predpisov o varstvu na delovnih mestih.

Predpise o varstvu pri delu pa ne izdaja inštitut, temveč ministrstvo za delo, ki seveda tesno sodeluje z inštitutom za varstvo pri delu.

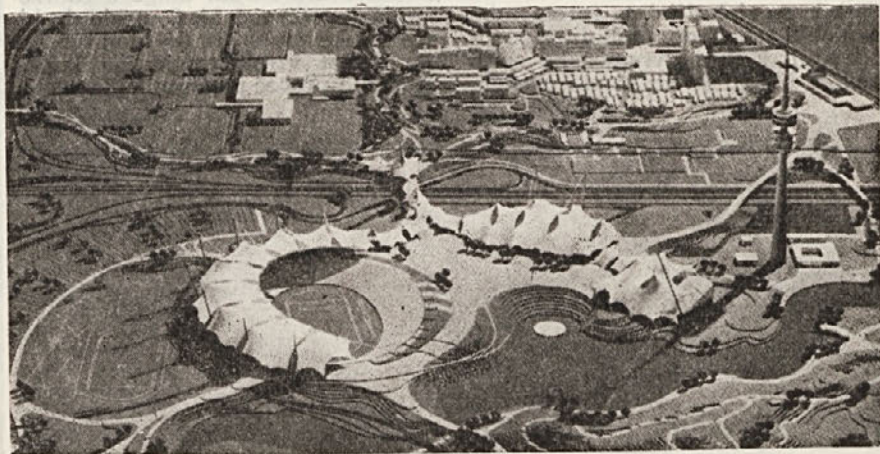
Moj vtis in tudi ostalih udeležencev ekskurzije je ta, da je v tem inštitutu preveč ljudi, ki so premalo povezani s podjetji. Tako se prav lahko zgodi, da marsikatera njihova od-

lična misel ostane le na papirju in ne pride v podjetje, kamor je bila namenjena.

Razliko v sodelovanju zavodov za varstvo pri delu med vzhodnimi in zahodnimi državami pa smo takoj občutili, ko smo prekorčili mejo in si ogledali tovarno avtomobilov in motorjev BMW v Münchnu in zahodnem Berlinu. Ta tovarna zaposluje 23000 delavcev, od tega pa le 8000 v direktni proizvodnji. Ostali delajo v drugih službah kot je razvoj, priprava varnost, itd. Za samo varnost skrbi 320 varnostnih inženirjev. Vse zamotane probleme glede varnosti pa pošiljajo v Bonn, kjer je sedež Zavoda za varstvo pri delu.

Ob ogledu tovarne smo takoj opazili, da smo mi glede varnosti še zelo daleč za njimi. Tam odpade komaj 1% nezdov na zaposlene pri nas pa 14%. Na splošno lahko trdim, da so države z močno razvito industrijo varnost ljudi postavile na prvo mesto. Disciplina delavcev, kar se tiče uporabe zaščitnih sredstev pa je drugačna kot pri nas. Kazni za tiste, ki ne upoštevajo varnostnih predpisov, so zelo hude, saj je v takem primeru takojšen odpust iz dela.

Mislím, da bodo morale tudi naše tovarne kreniti po tej poti, če bomo hoteli zmanjšati procent nezdov, drugače bo kmalu več invalidov, kot pa zdravih ljudi. T. S.

Novi olimpijski stadion v Münchnu

Poročilo nezdov za I. pol. 1972

Za prvih 6 mesecev beležimo zmanjšanje števila nezdov s primerjavo istega obdobja lanskega leta za 1,3%. Procent je izračunan glede na število zaposlenih. V prvi polovici 1971 leta je bilo skupno število nezdov na delu, na poti na delo in iz dela 147, v letošnjem letu pa 133, kar je 8,7%, glede na št. zaposlenih.

Največ nezdov je bilo v mesecu juniju 27, sledijo pa: marec z 22 in januar, februar, april maj po 21 nez-

god. Skupno št. nezdov se je v primerjavi z lanskim letom povečalo samo v aprilu mesecu za 3, v ostalih mesecih pa se je št. nezdov zmanjšalo.

Povečalo se je št. nezdov v obratih: TSP, TPP Ž. Straža, Uprava. Največji procent povečanja nezdov beleži Ž. Straža, ki je večji za 8,45%, v odnosu na leto 1971.

Se vedno je največ nezdov na manipulativnih delih in transportu, katerim v največji meri botruje nepazljivost in malomarnost.

DELAJ VARNO!

Kako naj preživimo letni dopust?

Današnji človek opravlja taka intelektualna in enolična dela, ki povzročajo duševno napetost in dolgočasje. Zato je človeku počitek nujno potreben, da bi preprečil nastanek telesnih in duševnih bolezni ter zadržal staranje. To je imel pred očmi zakonodajalec, ki je v ustavi predpisal pravico do letnega dopusta.

Okrevanje na letnem oddihu mora biti tako, da vrne izčrpanemu organizmu delovno sposobnost, svežino in razpoloženje za delo.

Da bi letni dopust pravilno preživeli, je treba upoštevati več stvari. Predvsem mora letni dopust trajati neprekinjeno najmanj tri tedne, še bolj pa je, če traja štiri tedne. Zdravniki so namreč ugotovili, da potrebuje telo toliko časa, da odstrani motnje v krvnem obtoku, zgorevanje hranilnih snovi (presnovi, dihanju nevrovegetativnem sistemu in duševnem zdravju)

Človeško telo potrebuje najmanj tri do pet dni za prilagajanje, da lahko uspešno premaga vplive nenadne spremembe podnebja (celina — morje itd.) in življenjskega okolja. Najbolje se prilagajajo ljudje med dvajsetimi in tridesetimi leti starosti. Že štirideset letniki in starejši imajo težave s prilagajanjem, predvsem na podnebne razmere.

Tisti, ki so občutljivi na spremembe podnebja, se bodo najbolje spočili v krajih, kjer so vremenske spremembe blage. To so gorski predeli,

bogati z gozdovi in z nadmorsko višino 500 do 800 metrov. To nadmorsko višino posebej priporočajo starejšim osebam, kakor tudi tistim z labilnim (nestanovitnim) vegetativnim živčnim sistemom (distoničarji). Na dopustu moramo telesno in duševno rekreacijo razumno odmeriti — prilagoditi jo je treba svojim možnostim. Dobro organiziran letni dopust naj obsega sončenje in kopanje, tek in hojo, vožnjo s kolesom, igre z žogo, izlete, veslanje, obiskovanje muzejev in drugih znamenitosti ter gledaliških predstav pod mimnim nebom.

Plavanje je najboljši način aktivnega odmora vsega telesa. Nobena druga oblika telesne rekreacije ne vpliva tako ugodno na mišice dihanje, krvni obtok, delo srca in ledvic.

Seveda je treba plavanje previdno odmeriti, da se naš dopust ne bi zgodaj končal. Tako večina ljudi ne misli na nevarnost preohladitve telesa v vodi, ki je skoraj vedno nižja od temperature telesa. Taka voda pa odvzema telesu toploto. Če se dvajset minut kopamo v vodi, ki ima temperaturo 17° C, se telesna temperatura zniža kar za dve stopinji. To pomeni prehlad, vnetje gornjih dihalnih poti. Če pade telesna temperatura zaradi dolgega zadrževanja v vodi pod 34° C, pride do hitre izgube zavesti in do utopitve. To je pogost vzrok tragičnega konca številnih preveč pogumnih plavalcev.

Po znanem ljudskem pregovoru: »Boljša pamet kot žamet« se žal mnogi naši udeleženci v cestnem prometu ne ravnaajo. Ne glede na znanje o cestno prometnih predpisih, ki so n. pr. vozniki motornih vozil pokazali pred komisijo za opravljane izpitov za voznike motornih vozil, mnogi ne morejo in ne morejo iz krempljev agresije, kompleksov, nagonov, samovšečnosti itd. ker so tako krepko vklenjeni, da cestno uporabljajo za svoj zasebni hipodrom. Na tem področju pa se ne ka-

Pamet(ne) - žamet(da)

žejo samo kot nasilneži, brezbrizneži, brezvestneži, marveč tudi kot ceneni burkači in srečni omejenici da ne vidijo, kako svojo večvrednost degradirajo na minimalno ceno.

Igramo se. Drvimo po cestah, režemo ovinke, prehitevamo že itak hitro vozeče kolone, tekmujeemo z vsakim motornim vozilom. Fičko, škoda, princ prehitevajo volkswagen-hrošča, hrošč prehiteva forda ali podobne, ford prehitava žabe, mercedeze itd. močnejšega, da se dokaže osebni faktor nad tehničnim in to ne glede na kogarkoli, s strgano masko (krinko) s pogledom polnim prezira. Treba se je izkazati in zato je treba gnati, gnati in gnati vztrajno čeprav se goriva trošijo prekomerno, motor se preveč izkorišča, čeprav so v nevarnosti ljudje na cesti in čeprav smo zaradi take vožnje ogroženi življenjsko tudi sami.

Prehitevanje ob nepravem času in na nevarnih cestnih odsekih, vrivanje vozila med vozila sovoznikov, ne napovedano ali nepozno napovedano spreminjanje smeri vožnje, izsiljevanje prednosti in podobno neodgovorno ravnanje v cestnem prometu, zanesljivo privede do hudih nesreč in strahotnih posledic.

Kdaj bodo ti tragični burkeži spoznali, da jim je dvanajsta ura — statično utemeljeno — prav ta hip odbila in da je pamet boljša kakor žamet, kot dokazuje množica osmrtnic za žrtvami nerazsodnosti in domišljave vzvišenosti.

Srčna nervoza

Približno tri četrtine ljudi, ki prvič iščejo pomoči pri zdravniku zaradi težav pri srcu, srca sploh nima bolnega. Njihove težave so zbadanje pri srcu, občutek tresenja pri srcu, čutijo, da jim srce razbija, ne morejo ležati na levi strani zdj se jim, da ne morejo dovolj globoko vdahniti in da jim primankuje zraka.

Prj teh ljudeh srce dostikrat sploh ni bolno, vznemirjenj so samo živci. Te vrste težav povečuje kajenje, preobilno pitje prave kave, pomanjkaje počitka, neurejene razmere doma in v službi. Odstranitev vseh navedenih škodljivih vplivov in vzrokov zmanjša težave pri srcu.

Jarek, ki je dolgo časa služil za odvajanje vode v Krko, bo končno zasut. Voda bo odtekala po ceveh ki jih vidite na sliki. Tako se bo lahko povečal tudi parkirni prostor, pa tudi sam videz podjetja bo lepši

V zadnji številki našega glasila sem prebral članek »Prodaja vezanih plošč preusmerili v glavnem na tuja tržišča«, ki govori v splošnem o prodaji vezanih plošč. Podpisan je z mojim imenom.

Priznati moram, da sem bil nemalo presenečen, ko sem članek prebral. V njem se vrstijo nejasnosti, neraz-

Pripomba na članek: Prodaja vezanih plošč

čiščeni pojmi in grobe slovnične napake, tako da mi ta članek prav gotovo ni v čast.

Ker sem imel pred objavo desno roko v mavcu, nisem mogel članka lastnoročno napisati in sem o prodaji le nevezano govoril tov. Mazniku, ki je naredil zapis o tem. Žal pa ni upošteval mojih pripomb na koncept in članek je šel v tisk v »neobdelanem« stanju.

Naj popravim samo nekaj napak:

Situacija na domačem trgu se na žalost hitro ne »ureja«, pač pa »menja« in to predvsem v našo škodo (devalvacije, zamrznitev cen ipd.)

Tudi odstavek v katerem piše, da prodaja pomeni stagnacijo, nič ne pove. Na tem mestu sem izrazil misel, da vsi vemo, da prodaja v poletnih mesecih stagnira, tako doma, kot na tujem in da je zato potrebno vložiti še več naporov, da bomo to obdobje uspešno prebrodili.

Tudi nazadnje, ko je govora o izboru novega asortimana, ne gre za nobeno »preizkušanje«, pač pa za odločanje o novih izdelkih in iskanje le-teh.

Vili Pavlič, dipl. ing.

Pripomba urednika

Takoj po izidu Novolesovega glasila me je tov. Pavlič Vili, dipl. ing., telefoniral, da se ne strinja s člankom, češ da ni tak, kot ga je on narekoval. Morda so v njem res kake nejasnosti, toda do njih bi prav gotovo ne prišlo, če bi tov. Pavlič napisal članek sam. Že mesec dni preden je dobil mavčno oblogo na desno roko, sem ga prosil naj mi napiše članek o prodaji vezanih plošč, pa ga nisem dobil. Če bi takrat napisal ta sporni članek sam bi prav gotovo ne prišlo do »grobih slovničnih napak in nejasnosti«, kot v gornjem članku citira tov. Pavlič.

Že ves čas mojega uredovanja Novolesovega glasila se dogajajo podobne stvari. Čim poprosim kakšnega tovariša iz kateregakoli sektorja, se največkrat zgodi, da mi prošnjo odbije, češ ti si plačan zato, pa piši. Ali pa mi obljubi, a ko poteče rok za oddajo gradiva, mi pove, da ni nič napisal, ker ni imel časa. Seveda sem v takem primeru v hudi zagati

foto kronika

Ker sta mazutni kotel in rezervoar za mazut izgubila obratovalno dovoljenje zaradi neustrezne lokacije in provizorične namestitve je obratovanje teh naprav ustavljeno. Premik cisterne je bil potreben zaradi zagotovitve prostora okroglicam, ki bodo predvidoma prihajale po transportnem traku od luščilk.

Kljub temu, da smo s tem kotlom obratovali le ob sobotah, nedeljah in praznikih, bomo izgubo toplote, ki jo je ta kotel proizvajal čutili vsi, posebno če bo zima huda.

Na sliki vidimo premik cisterne za mazut na ustrežnejše mesto

Zakoličeni prostor za novo ambulanto

kaj bom dal namesto tega v časopis. Seveda so izjeme, ki mi pomagajo in veliko napišejo. Če pa bi jih več sodelovalo v našem tovarniškem glasilu, bi prav gotovo ne bil tako suhoparen in bi postal to, kar bi moral biti. Toda en sam ne more pisati o vseh mogočih stvareh, ker so nekatere preveč strokovne in jih lahko napiše le strokovnjak. Urednik

pa ni in ne more biti strokovnjak za vse.

Ravno tako je bil v časopisu objavljen članek »Vi vprašujete, mi odgovorjamo«. Žal se na ta članek ni nihče odzval in ničesar vprašal. Škoda. Tako je propadla ta rubrika, preko katere bi se lahko naši delavci seznanili z vsem, kar jih zanima in kar jim je nejasno. Urednik

Nagradna križanka

Novoles	MS	Dvignjen prostor	Naš žerjav	Peter Cujnik	Južni sadež	H. ime	Lahka redka tkanina	Kemični element	RNG	Trije samoql.	Konec tekrov. steze	Novoles
Sestavlja												Anton Aškerc
Novoles	Odd. v TDP Hude sanje											
Lučaj				Varnostni organ								
Brezalk. pijaca				Pijaca st. slovan.			Deutschland Polmer			Liter		Novoles
Soqlas.		Politik NOL				Žitarica				Aristotel (ljubk.)		Oznaka za olje
Novoles		Novoles		Tuje ž. ime		Nar. osvob. vojška	Jug. ljud. armada					Vpraš. zaimek
22. julij		Arabski žrebec			dp Veno Nachtal		Lado senica	Prebivalka Irske 22. in 21. črka ab.				
		Mrozič-ni upori										Novoles

Kakšen sindikat želite

KAKŠNE OBVEZNOSTI PREVZEMA BLIŽNJI VII. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

V teku so priprave za VII. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki naj bi bil spomladi 1973. Okoliščina, da bo kongres v času, ko bodo razprave o ustavnih dopolnilih pri kraju, nujno zahteva, da sindikat pred vsemi družbenimi silami odgovori na vprašanja, ki bodo tokrat bolj kot kdajkoli prej dominirala pri delegatih delavskega razreda in v celotni jugoslovanski javnosti: V čem je nova družbena vloga sindikata v naši družbi? Kako se bo uveljavila v praksi? Kako mobilizirati delavski razred? Kako naj delovni ljudje uveljavijo svoje z ustavo določene pravice in zavzamejo ključne pozicije v odločanju o družbeno najpomembnejših zadevah? Kdo zavira razvoj samoupravljanja?

Podjetnost in učinkovitost sindikata je od danes pa do kongresa v žarišču zanimanja celotne javnosti, vseh delovnih ljudi naše dežele. Od kon-

gresa se pričakuje, da bo s svojimi pripravami in delom, zlasti pa z rezultati, bolj kot kdajkoli prej zastopal interese delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Razume se, da bo v središču pozornosti organizirana akcija delavskega razreda za razvoj neposrednega samoupravljanja in za graditev samoupravnih socialističnih odnosov v združenem delu in celotni družbi. Če je tako, potem bodo problemi uresničevanja novega ustavnega položaja delovnega človeka in reševanje vseh ključnih vprašanj samoupravnega položaja delavskega razreda, brez dvoma, najširši tematski okvir kongresa.

O čem bo kongres razpravljaj? Dolg je seznam vprašanj, na katera delovni kolektivi žele dobiti odgovor. Da bi, dragi bralci, lahko načrtno spremljali in prek delegatov sodelovali v razpravah in sklepkih, morate najprej biti obveščeni o dejavnosti

organizacije, v kateri je že leta organiziran sleherni zaposleni jugoslovanski delavec. Preden začnemo v kolektivnih pogovore o tem, kaj bi želeli, katera vprašanja naj bi obravnavali takšen zbor delegatov, vprašajmo se, kaj vemo o temah za razpravo, kot so:

Samoupravna organizacija združenega dela,

Samoupravni družbenoekonomski odnosi

Socialni in materialni položaj delavskega razreda,

Problemi zaposlovanja in zaposlenosti doma in v tujini,

Nadaljnja graditev sindikatov za organizirano in enotno politično akcijo delavskega razreda in

Mednarodna aktivnost ZSJ.

Kaj mislite o teh temah za razpravo? Kaj predlagate kongresu? Kaj pričakujete od kongresa in od sindikata? Zakaj ste član sindikata? Ali — zakaj niste?

Za prejšnjo nagradno križanko je žreb določil:

1. nagrada: Peperko Greta

2. nagrada: Zaletelj Sonja

3. nagrada: Artač Janez